

REGULACE

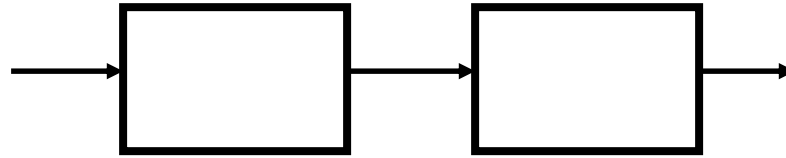
Řízení živých systémů.

Živé systémy – otevřené systémy, jejichž existence je vázána na tok energie a látek mezi organismem a prostředím v obou směrech.

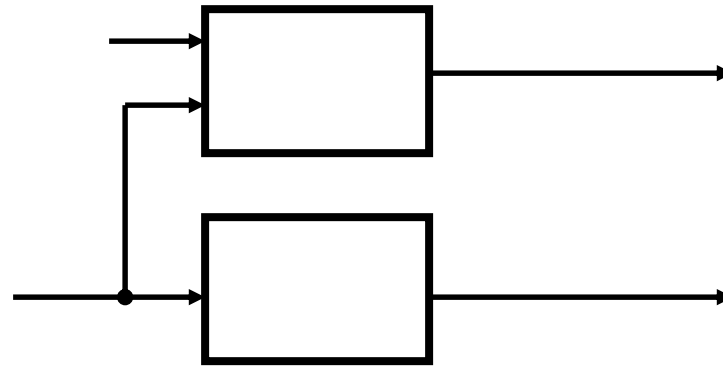
Probíhá na všech úrovních systému (buňka – celý organismus).

ZÁKLADNÍ TYPY VAZEB

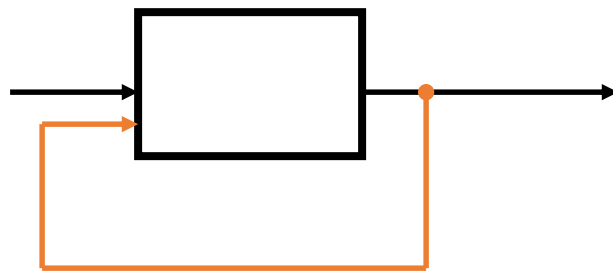
SÉRIOVÁ

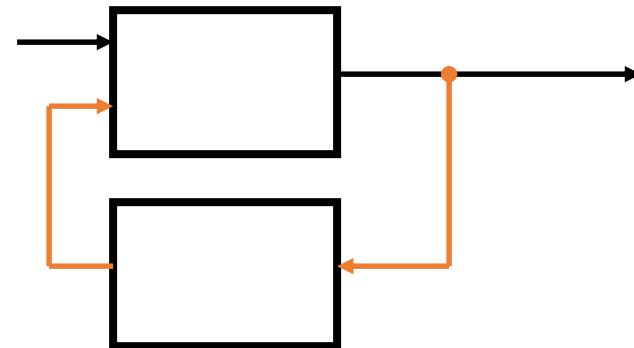
PARALELNÍ

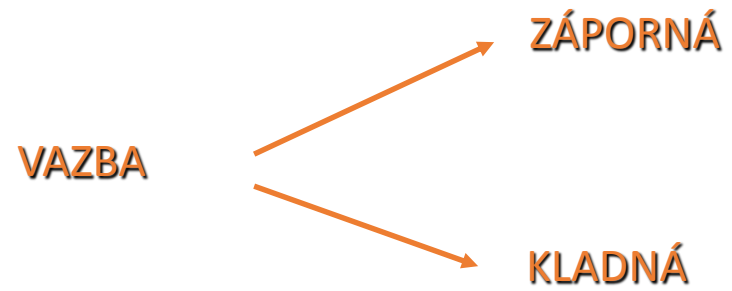

ZPĚTNÁ PŘÍMÁ

ZPĚTNÁ NEPŘÍMÁ

Odchylka osciluje nebo se plynule zvětšuje.

KLADNÁ ZPĚTNÁ VAZBA

FYZIOLOGICKÁ

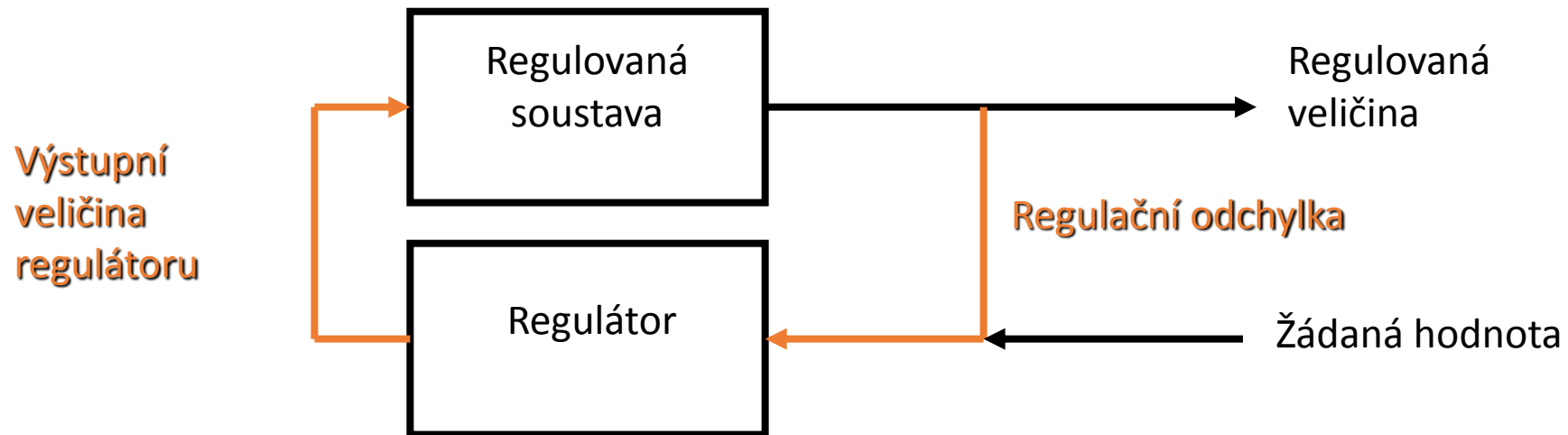
Zajištění systémů, aktivace

PATOLOGICKÁ

Nestabilita - smrt

ZÁPORNÁ ZPĚTNÁ VAZBA

- Uplatňuje se v regulacích
- Kompenzuje odchylku regulované veličiny
- Minimalizuje rozdíl mezi skutečnými hodnotami regulované veličiny a tzv. **žádanou hodnotou**

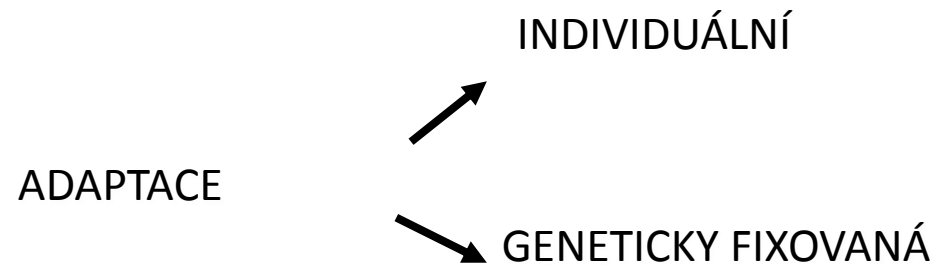
KLADNÁ ZPĚTNÁ VAZBA

- Nemá regulační účinek
- Odchylku nekompensuje, ale zesiluje

REAKCE (REGULACE): přímá, bezprostřední odezva organismu na změny prostředí

ADAPTACE = soubor biochemických, funkčních a strukturálních změn organismu vyvolaných dlouhodobými a opakovanými změnami prostředí

REAKCE (sekundy, minuty) **ADAPTACE** (minuty, hodiny, dny)

ADAPTAČNÍ MECHANISMY

= pochody, kterými se navozují nové, funkčně více uspokojivé parametry

Smyslem je navodit výhodnější vlastnosti pro přežití jedince či druhu.

TRVÁNÍ ADAPTACE:

Minuty - roky

PARAMETR	V KLIDU	V ZÁTĚŽI	ZVÝŠENÍ (x)
Minutový výdej (l/min)	5-6	25 (35)	4-5 <i>Srdeční rezerva</i>
Srdeční frekvence (t/min)	70	210 (250-190) <i>věkově závislé</i>	3 <i>Frekvenční rezerva</i>
Systolický objem (ml)	75	115	1,5 <i>Objemová rezerva</i>
Systolický tlak (mmHg)	120	↑ ?	-
Diastolický tlak (mmHg)	70	↓ ↑ — ?	-
Pulzový tlak (mmHg)	50	70-100	1,5-2
Střední tlak (mmHg)	-	-	malý nárůst
Perfuze svalů (ml/min/100g)	2-4	60-120	30 (10% MV _{max})

PARAMETR	V KLIDU	V ZÁTĚŽI	ZVÝŠENÍ (x)
Minutová ventilace (l/min)	6-12	90-120	15-20
Dechová frekvence (d/min)	12-16	40-60	4-5
Dechový objem (ml)	0,5-0,75	2	3-4
Průtok krve (l/min)	5,5	20 – 35	4-6
Příjem O₂ (ml/min) - V _{O₂}	250-300	3000	10-12
Celkový CO₂ (ml/min)	200	8000	40
pO₂ (Torr)	40	25	
Extrakce O₂ (%)	+	+	++

VEZIKULÁRNÍ FOLIKL

PRIMÁRNÍ FOLIKL - FSH

Urychlení růstu prim. foliklu – přeměna na vezikulární folikl:

1) estrogeny uvolňované do foliklu stimulují granul. bb.

zvýšený počet receptorů pro **FSH – POSITIVNÍ ZPĚTNÁ VAZBA**
(zvýšená citlivost pro FSH!!!)

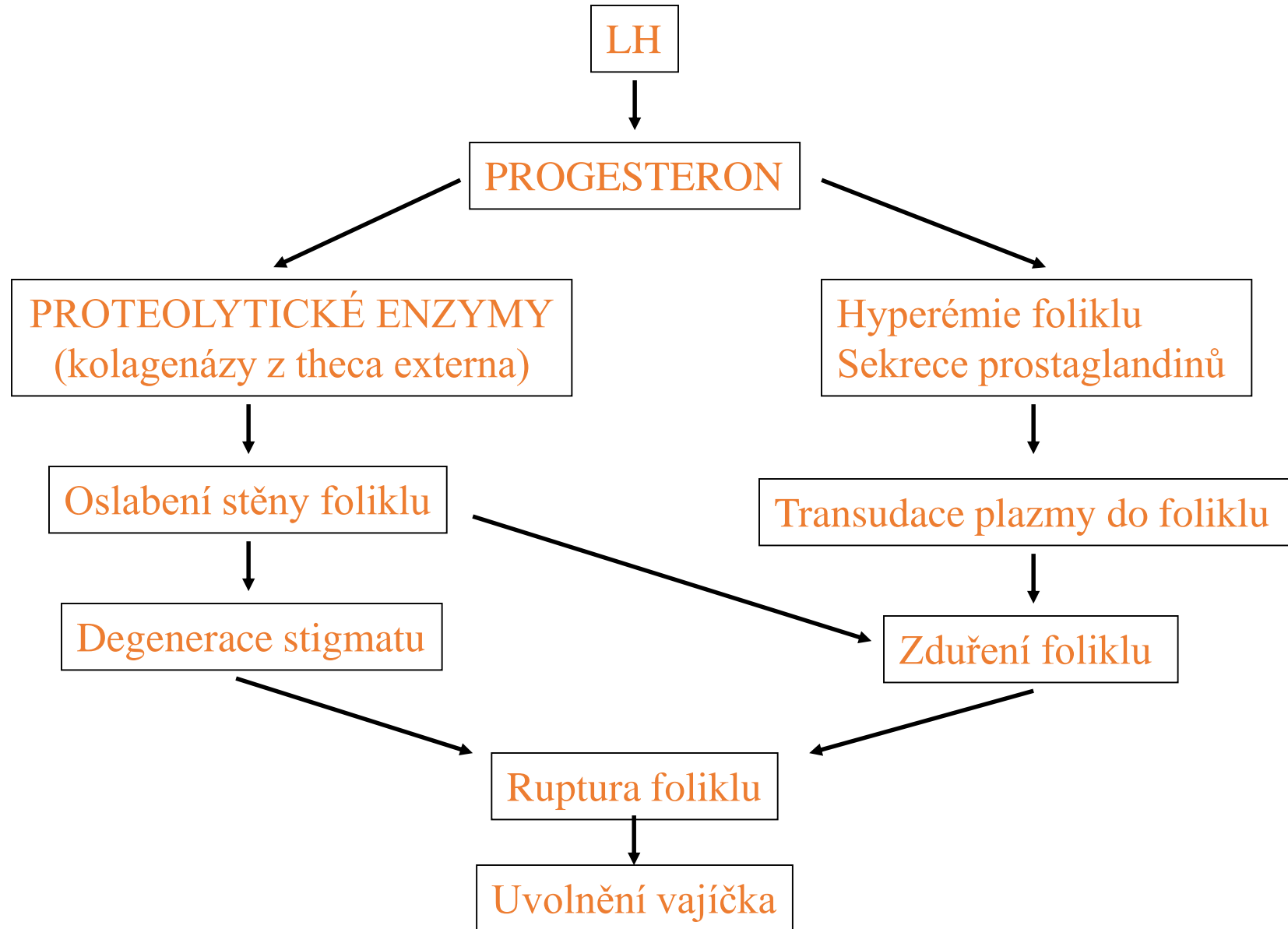
2) Zvýšení počtu LH receptorů (estrogeny a FSH) – další urychlení růstu díky „zcitlivění“ na LH

3) Zvýšená sekrece estrogenů a LH urychluje růst thek.buněk, zvyšuje se sekrece
→ **explozivní růst foliklu**

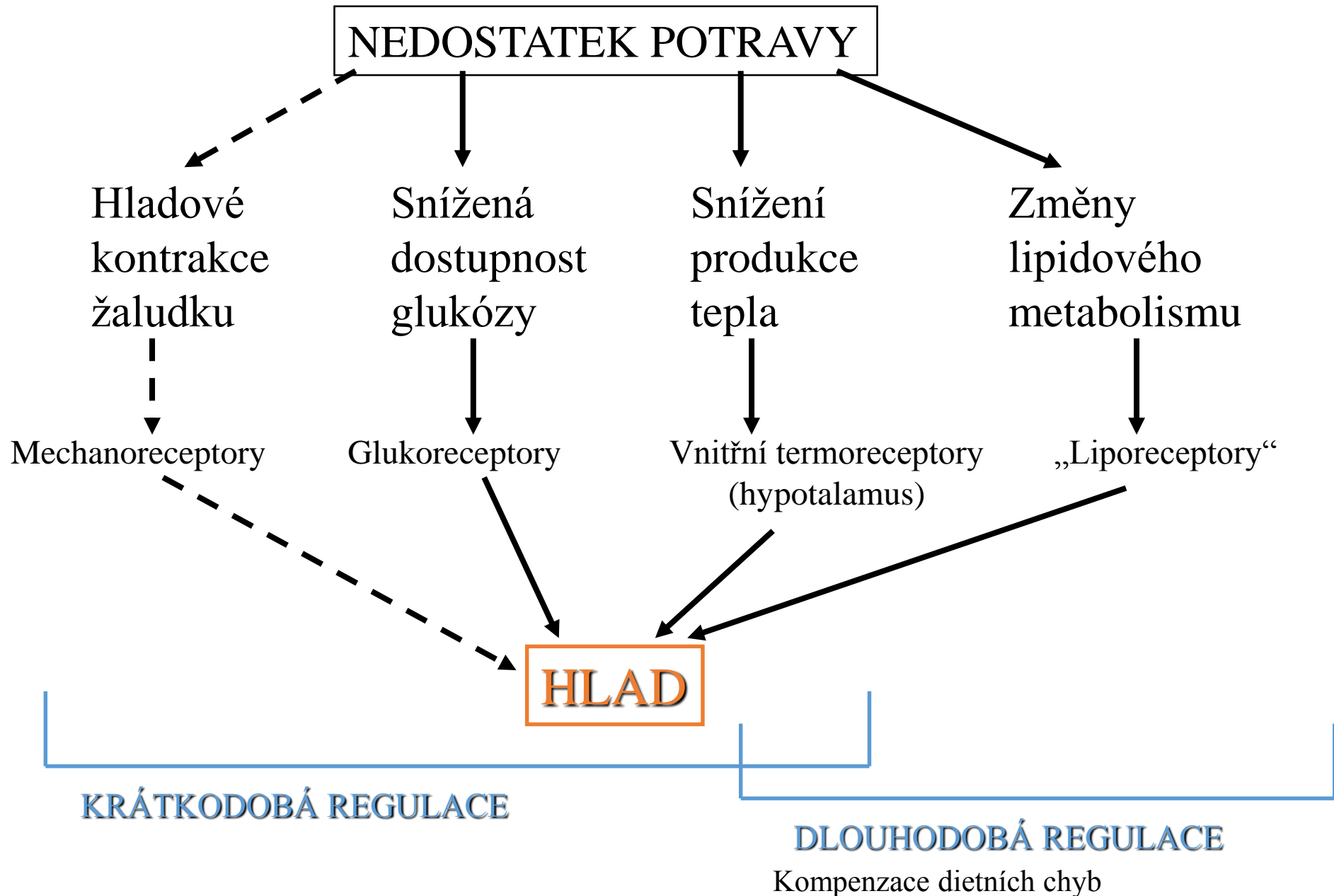
DOMINANTNÍ FOLIKL

1. Vysoká hladina **estrogenů** z nejrychleji rostoucího foliklu
2. **Negativní** zpětná vazba na produkci FSH z adenohypofýzy
3. Pokles sekrece **FSH**
4. „**Dominantní** folikl“ roste dále díky své **vnitřní pozitivní** zpětné vazbě
5. Ostatní folikly rostou pomaleji a postupně podléhají **atrezii**

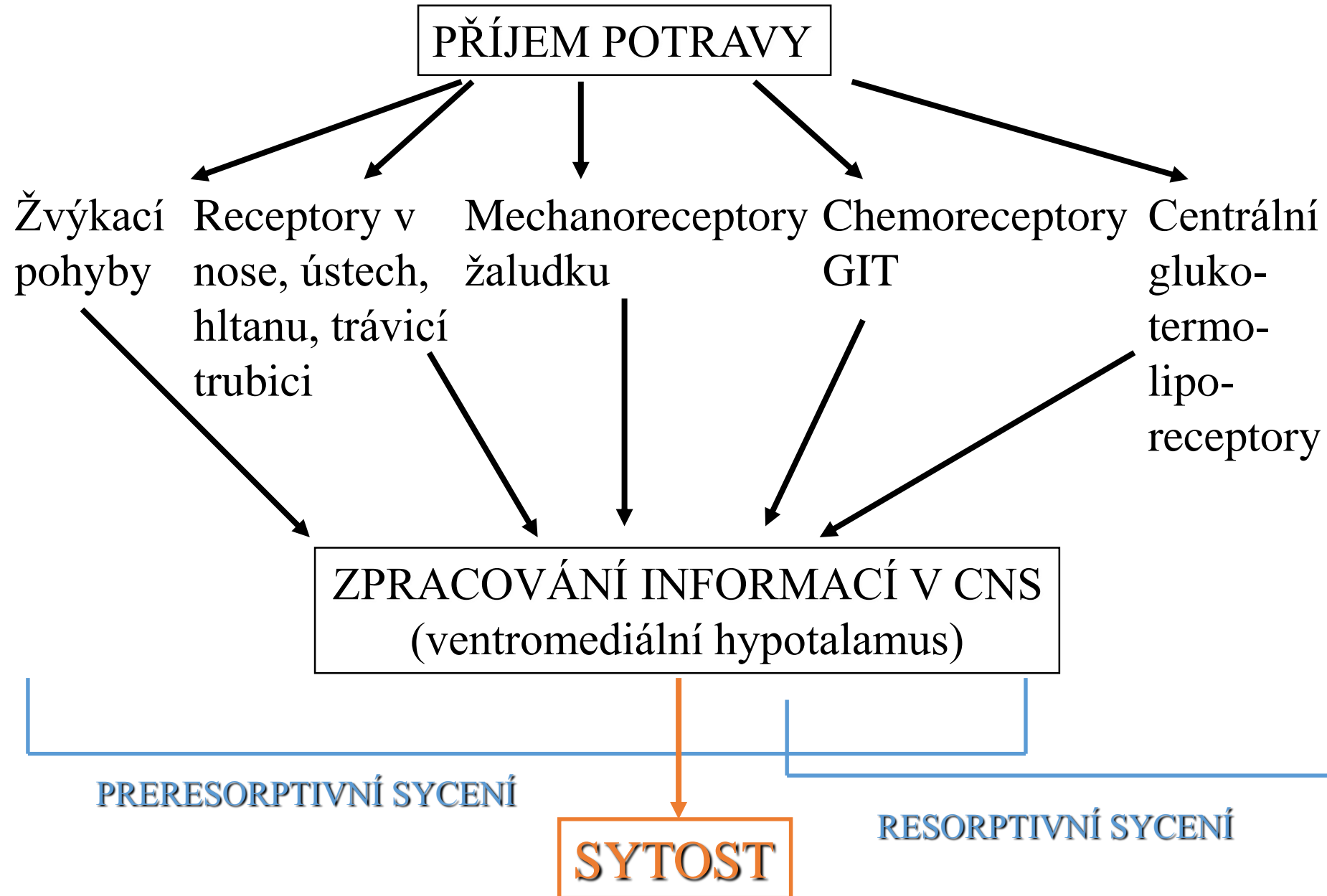
MECHANISMUS OVULACE

VZNIK POCITU HLADU

VZNIK POCITU SYTOSTI

REGULACE PŘÍJMU POTRAVY

HYPOTÉZA:

1. Lipostatická
2. H. střevních peptidů
3. Glukostatická
4. Termostatická

TUKOVÁ TKÁŇ

ÚBYTEK HMOTNOSTI

PŘÍRŮSTEK HMOTNOSTI

↓
- LEPTIN

↓
+ LEPTIN

↓
HYPOTALAMUS

↓
HYPOTALAMUS

OREXIN A, B
MCH

↓
NPY

↓
MSH

↓
NPY RECEPTOR (Y1, Y2, Y5)

↓
MSH RECEPTOR (MC4-R)

↓
deriváty POMC

↓
ODPOVĚĚ NA HLADOVĚNÍ

↓
ODPOVĚĚ NA OBEZITU

- + Příjem potravy
- Reprodukce
- Teplota
- Výdej energie

- Příjem potravy (CRH)
- + Výdej energie

PARASYMPATICKÁ
AKTIVITA

SYMPATICKÁ
AKTIVITA